

Nr 245.

Av herr **Ericsson, Carl Eric**, *angående viss ändring av 14 § 2 mom. sjöarbetstidslagen.*

I motionen nr 46 till första kammaren vid 1949 års vårriksdag har yrkats, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa *dels* om omedelbar utredning angående övertidersättningsbestämmelserna för sjöfolket, *dels ock* om det Kungl. Maj:ts förslag i ärendet, vartill utredningen kunde föränleda. Under hänvisning till behovet av ökad erfarenhet beträffande de utav 1948 års sjöarbetstidslag föränledda verkningarna samt till det lagstiftningsarbete, som påginge bl. a. i Norge, hemställde andra lagutskottet, att motionen icke måtte föränleda någon riksdagens åtgärd. Så blev ock riksdagens beslut.

1948 års sjöarbetstidslag trädde i kraft den 1 januari 1949. Under den tid, som förflutit efter riksdagens förenämnda beslut, har i Norge utfärdats en ny sjöarbetstidslag (Lov av 10 juni 1949 om arbetstiden på skip), vars bestämmelser äro av särskilt intresse i detta sammanhang. Med hänsyn härtill är det angeläget att till omprövning upptaga de stadganden i 1948 års sjöarbetstidslag, mot vilka erinringar främst riktats från sjöfartshåll.

I detta sammanhang hänvisas till innehållet i förenämnda motion ävensom till den utredning, som företagits i anledning av motionen. Den gångna tiden har kommit reformtankarna att särskilt taga sikte på det stadgande i 14 § 2 mom. sjöarbetstidslagen, som föreskriver, att övertidersättningen per timme skall utgöra minst en 150-del vid arbete å söckendag och minst en 75-del vid arbete å helgdag, allt beräknat å sjömannens »kontanta månadslön». Denna princip, som kommit till uttryck redan i 1919 års sjöarbetstidslag, har därefter bibehållits i 1938 och 1948 års sjöarbetstidslagar. Utvecklingen av sjöfolklönerna, vilka numera till icke ringa del bestå i påbyggnad å grundlönen, har emellertid undan för undan ändrat grundvalen för övertidersättningens beräkning. Därtill är det ägnat ingiva betänkligheter, att övertidersättning enligt 1948 års svenska sjöarbetstidslag utgår med betydligt högre belopp än enligt motsvarande utländska lagstiftningar, att övertidsarbete till följd av ändrade regler i 1948 års sjöarbetstidslag numera måste — särskilt å mindre fartyg — förekomma i betydligt större utsträckning än tidigare, samt att de svenska handelsfartygen till följd av dessa omständigheter kommit att belastas med övertidersättningar i större utsträckning än flertalet av sina utländska konkurrenter.

Enligt uttalanden under det gångna året såväl i den borgerliga som i den socialdemokratiska pressen är det fara värt, att den svenska sjöarbetstids-

lagstiftningen, som är bland de längst gående inom alla sjöfartsnationer, i händelse av en fortsatt nedgång på den internationella fraktmarknaden skall medföra en hämsko på utvecklingen av den på de senare åren tillväxande svenska handelsflottan.

I den nya norska sjöarbetslagen har man på ett mer praktiskt och skäligt sätt tillgodosett parternas skilda intressen vid övertidsersättningarnas bestämmande. Enligt 15 § tredje stycket av 1949 års norska sjöarbetstidslag utgår övertidsersättning med en 150-del respektive en 75-del »av grunnhyren». Detta system synes vara bättre ägnat att åstadkomma ett rimligt förhållande mellan den ordinarie lönen och övertidsersättningen.

En sådan ändring utav den svenska sjöarbetstidslagen bör därför utan dröjsmål genomföras, att denna bringas i överensstämmelse med förenämnda stadgande i 15 § tredje stycket utav den norska sjöarbetstidslagen.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t förelägga Kungl. Maj:t förslag om sådan ändring av 14 § 2 mom. sjöarbetstidslagen, att ordet »månadslön» ersättes med ordet »grundhyra».

Stockholm den 26 januari 1950.

Carl Eric Ericsson.